İSİMLERDE BELİRLİLİK

Arapçada isimlerin başlarına harf-i ta‘rîf denilen elif ve lâm harfleri (ال) getirilerek bu isimlerin belirlilik kazanması sağlanır. Belirli isimlere “marife”, harf-i ta‘rîf almayan belirsiz isimlere ise “nekira” adı verilir.

nekira	←	(-herhangi- bir ev)	بَيْتٌ بَيْتًا بَيْتٍ
marife	←	(ev)	اَلْبَيْتُ اَلْبَيْتَ اَلْبَيْتِ
nekira	←	(-herhangi- bir çocuk)	وَلَدٌ وَلَدًا وَلَدٍ
marife	←	(çocuk)	اَلْوَلَدُ اَلْوَلَدَ اَلْوَلَدِ

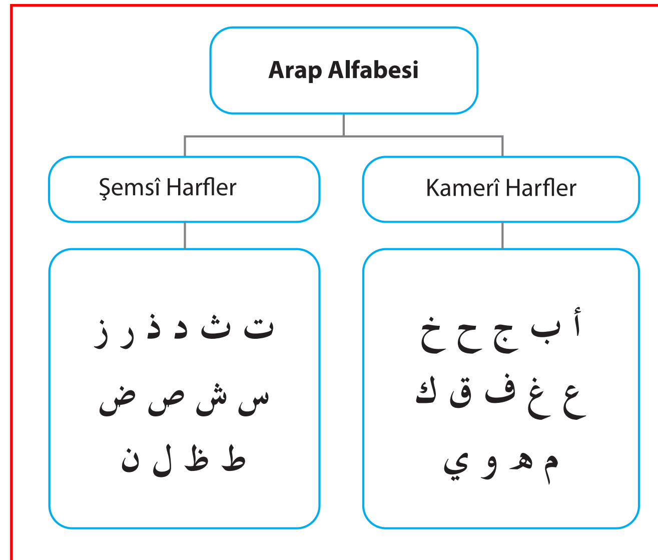

dikkat

Başına harf-i ta‘rîf (ال takısı) alan kelimelerin sonuna hiçbir zaman tenvîn gelmez. Başında ال takısı olan kelimeler belirlidir, başta ال takısı yoksa o kelime belirsizdir ve sonunda belirsizlik göstergesi olarak tenvîn bulunur.

ŞEMSÎ VE KAMERÎ HARFLER

Arap alfabesindeki 28 harfin 14 tanesi “şemsî”, 14 tanesi “kamerî” olarak tanımlanır.

Arapçada “şems” güneş, “kamer” ay anlamına gelir. Harflerin bu şekilde adlandırılma sebebi şems kelimesinin başındaki “ش” ve kamer kelimesinin başındaki “ق” harfidir. Zira bir ismin başına harf-i ta'rîf (elif lam takısı) getirildiğinde harf-i ta'rîfin okunuşu bu ismin ilk harfine göre değişir.

- Kamerî harflerden önce harf-i ta'rîf eki geldiğinde lâm harfi mutlaka sükûnlu bir şekilde okunur:

  (el-kameru) اَلْقَمَرُ = قَمَرٌ + ال

- Şemsî harflerden önce harf-i ta'rîf eki geldiğinde lâm harfi okunmaz ve şemsî harf şeddelenerek okunur.

  (eş-şemsu) اَلشَّمْسُ = شَمْسٌ + ال

Örnekleri inceleyelim:

Kameri Harflerle Başlayan Kelimeler						
	Belirli (Marife)				Belirsiz (Nekira)	
baba	(el-ebu)	اَلْأَبُ	bir baba	(ebun)	أَبٌ
kapı	(el-bâbu)	اَلْبَابُ	bir kapı	(bâbun)	بَابٌ
deve	(el-cemelu)	اَلْجَمَلُ	bir deve	(cemelun)	جَمَلٌ
torun	(el-hafîdu)	اَلْحَفِيدُ	bir torun	(hafîdun)	حَفِيدٌ
ekmek	(el-hubzu)	اَلْخُبْزُ	bir ekmek	(hubzun)	خُبْزٌ
göz	(el-'aynu)	اَلْعَيْنُ	bir göz	('aynun)	عَيْنٌ
oda	(el-gurfetu)	اَلْغُرْفَةُ	bir oda	(gurfetun)	غُرْفَةٌ
fil	(el-fîlu)	اَلْفِيلُ	bir fil	(fîlun)	فِيلٌ
maymun	(el-kırdu)	اَلْقِرْدُ	bir maymun	(kırdun)	قِرْدٌ
köpek	(el-kelbu)	اَلْكَلْبُ	bir köpek	(kelbun)	كَلْبٌ
mescit	(el-mescidu)	اَلْمَسْجِدُ	bir mescit	(mescidun)	مَسْجِدٌ
hedef	(el-hedefu)	اَلْهَدَفُ	bir hedef	(hedefun)	هَدَفٌ
vatan	(el-vatanu)	اَلْوَطَنُ	bir vatan	(vatanun)	وَطَنٌ
el	(el-yedu)	اَلْيَدُ	bir el	(yedun)	يَدٌ

Şemsî Harflerle Başlayan Kelimeler						
	Belirli (Marife)				Belirsiz (Nekira)	
incir	(et-tînu)	اَلتِّينُ	bir incir	(tînun)	تِينٌ
elbise	(es-sevbu)	اَلثَّوْبُ	bir elbise	(sevbun)	ثَوْبٌ
borç	(ed-deynu)	اَلدَّيْنُ	bir borç	(deynun)	دَيْنٌ
kurt	(ez-zi'bu)	اَلذِّئْبُ	bir kurt	(zi'bun)	ذِئْبٌ
baş	(er-re'su)	اَلرَّأْسُ	bir baş	(re'sun)	رَأْسٌ
çiçek	(ez-zehretu)	اَلزَّهْرَةُ	bir çiçek	(zehretun)	زَهْرَةٌ
kılıç	(es-seyfu)	اَلسَّيْفُ	bir kılıç	(seyfun)	سَيْفٌ
güneş	(eş-şemsu)	اَلشَّمْسُ	bir güneş	(şemsun)	شَمْسٌ
yaz	(es-sayfu)	اَلصَّيْفُ	bir yaz	(sayfun)	صَيْفٌ
misafir	(ed-dayfu)	اَلضَّيْفُ	bir misafir	(dayfun)	ضَيْفٌ
kuş	(et-tayru)	اَلطَّيْرُ	bir kuş	(tayrun)	طَيْرٌ
zarf	(ez-zarfu)	اَلظَّرْفُ	bir zarf	(zarfun)	ظَرْفٌ
gece	(el-leylu)	اَللَّيْلُ	bir gece	(leylun)	لَيْلٌ
gündüz	(en-nehâru)	اَلنَّهَارُ	bir gündüz	(nehârun)	نَهَارٌ

Alıştırma 6: Aşağıdaki nekira kelimelerin başlarına elif lam takısı ekleyerek belirli hale getiriniz.

أُمٌّ :	خَيْلٌ :	شِعْرٌ : ....
هِجْرَةٌ :	رَجُلٌ :	مُدَرِّسٌ : ....
يَمَامَةٌ :	ثُومٌ :	نَفْسٌ : ....
وَزْنٌ :	لَوْزٌ :	أَدَبٌ : ....
زَيْتٌ :	يَوْمٌ :	دِيكٌ : ....
غَيْبٌ :	تِلْمِيذٌ :	كَاتِبٌ : ....
قَلْبٌ :	عِنَبٌ :	جَبَلٌ : ....
سَمَكٌ :	حَدِيقَةٌ :	صَوْمٌ : ....
ذَنْبٌ :	فَأْسٌ :	ظُهْرٌ : ....
ضَوْءٌ :	طَالِبٌ :	بِنْتٌ : ....

Başında harf-i ta'rîf, yani elif lâm (ال) takısı bulunan bir kelime, kendisinden önceki bir kelimeye veya harfe ulama yapılacağında "elif"in harekesi okunmaz, doğrudan "elif"ten sonraki harekeye geçilir. Örnekleri inceleyelim:

(vel-kitâbu)	وَالْكِتَابُ	←	*(el-kitâbu)*	اَلْكِتَابُ
(vel-beytu)	وَالْبَيْتُ	←	*(el-beytu)*	اَلْبَيْتُ
(ved-dersu)	وَالدَّرْسُ	←	*(ed-dersu)*	اَلدَّرْسُ
(ven-necmu)	وَالنَّجْمُ	←	*(en-necmu)*	اَلنَّجْمُ
(ummu'l-mu'minîn)	أُمُّ الْمُؤْمِنِينَ	←	*(el-mu'minîn)*	اَلْمُؤْمِنِينَ
(Allahu's-samed)	اللّٰهُ الصَّمَد	←	*(es-samed)*	اَلصَّمَد